

OSTUNI

Al van op een afstand zie je dat Ostuni ('la città bianca' – 'het witte stadje') al van in de prehistorie bewoond moet zijn geweest. Het ligt op 3 heuvels (met op de hoogste top de kathedraal) die de laatste uitlopers zijn van de 'Murge', en kijkt uit over de vlakke strook bij de zee. Toch zijn er enkele 'blinde vlekken' in de geschiedenis van Ostuni. Zo weet men zeker dat de toenmalige Griekse stad door de troepen van Hannibal in 216 v. C. vernield is, maar de meningen lopen uiteen voor de daarop volgende periode. Volgens sommigen is er in de Romeinse periode een 'municipium' geweest, met name Stulnium, dat door Plinius en Ptolemaeus wordt vermeld (zij verwijzen daarvoor naar nogal wat toponymen op -ano en -ana). Anderen doen de benaming teruggaan op de Griekse benaming 'ἄστὺ νεὸν' ('nieuwe stad'), wat wijzen zou op een nieuwe Griekse stichting. Nog anderen zijn van oordeel dat er in de streek alleen maar een aantal Romeinse villa's zijn geweest. Hoe dan ook, de stad komt pas opnieuw 'boven water' in de 10de E., toen de Byzantijnen er een bisdom vestigden. En dat zou de stad blijven tot op de dag van vandaag. (Dat Freddy Maertens hier ooit wereldkampioen wielrennen is geworden behoort – nog – niet echt tot de plaatselijke geschiedenis !)

Ostuni is een stadje dat je bezoekt om de sfeer. En sfeer bederf je door er te veel over te willen schrijven. Ik ga me dan ook beperken tot de voornaamste elementen, en voor enkele 'sfeerbepalende' karakteristieken.

De **kathedraal** van Ostuni (1435 – 1495) is kunsthistorisch ongetwijfeld het belangrijkste monument van de stad. Het is één van de weinige vb. in Apulië van late Gotiek (waarin nog enkele Romaanse 'resten' aan te wijzen zijn, tenminste van de buitenkant : binnenin is de kerk in de 17de E. volledig barok ingericht). De gevel is in 3 delen ingedeeld door lesenen. De spitsbogige portalen zijn fijn bewerkt (in de lunetten links en rechts : Sint Jan en de H. Blasius ; centraal : Madonna met kind en Engelen). Verder zijn er boven elk portaal (ook in de zijkanten van het transept) roosvensters aangebracht. Vooral het centrale roosvenster is met bravoure uitgevoerd. Het bestaat uit een reeks concentrische ringen, waarvan de middenring de figuur van Christus bevat en 7 gezichten van cherubijnen. Door 12 boogjes is deze ring verbonden met de centrale ring, waaruit 24 zuiltjes vertrekken naar de buitenrand. In deze buitenste ring zijn de figuren van de 12 apostelen verwerkt met hun symbolen.

Maar het is vooral de tympaan, de bekroning van de gevel, die de aandacht trekt, met zijn naar ons gevoel vreemde gebogen vormen. Bovenin is er een prachtige Gotische bekroning, die zich verder zet langs de zijkanten en rond het transept, en die bestaat uit een drielobbige boogjes met een gezaagd profiel, die op gebeeldhouwde kraagstenen steunen.

Binnenin is de kerk, we zegden het al, in barokke vormen gegoten, ook al ogen zij luchtig en

harmonieus. In de laatste zijkapel (zoals de anderen barok versierd) hing een schilderij van Jacopo Palma il Giovane, nog niet zo lang geleden 'trafugata', een eufemisme voor 'gepikt' !

Meer nog dan dit alles maakt de pittoreske omgeving de kerk aantrekkelijk. We zullen 'dwalen' door kronkelende straatjes, onder bogen door, langs palazzi met vaak fraai bewerkte portalen en wel meer kerken tegenkomen. Allemaal 'aanpassingen' van veel eenvoudiger kerkjes. Dat is ook 'buiten de muren' zo, waar verschillende kapellen gebouwd zijn op 'grotten' waar heilige eremieten en voor beeldenstormers gevuchte monniken uit het Oosten een onderkomen hadden gevonden.

Nog één woord over de *zuil van de H. Orontius*, haast 21 m. hoog, in 1771 opgericht op kosten van het volk voor deze ook elders in Apulië (zie Lecce !) fel vereerde heilige. Zoals in Napels wedijvert hij met de barokke weelde van de kerkaankledingen. De échte populariteit van de volksheiligen zie je ook aan de 4 beelden die er halverwege op zijn aangebracht ; de H. Blasius, de H. Augustinus, de H. Irene (de eerste patroonheilige van Lecce !) en de H. Joris de Aramees (San Giorgio Armeno : ook voor hem bestaat er een parallel in Napels !).